

בש"פ 2296/16 - ברטו חג'ג' נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2296/16

כבוד השופט ח' מלצר
ברטו חג'ג'

לפני:
העורר:

נ ג ד

מדינת ישראל המושיבת:

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז (כב' השופט נ' אחד) מתאריך 03.03.2016 ב-מ"ת 15-07-5881; בקשה מטעם העורר להוספת טיעונים מתאריך 29.03.2016; בקשה לקבלת תסקרים 14.04.2016; דו"חות נוספים מטעם העורר מתאריך 05.05.2016 בקשה מטעם העורר לתוספת טיעון משפטי מתאריך 05.05.2016

תאריך הישיבה: י"ז באדר ב' התשע"ו (27.03.2016)

בשם העורר:עו"ד ישראל קלין

בשם המושיבת:עו"ד יעל שרפ

ההחלטה

1. לפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז לוד (כב' השופט נ' אחד) מתאריך 03.03.2016 ב-מ"ת 15-07-5881, בגדירה נדחתה בקשתו של העורר להקל בתנאי מעצרו, ולאפשר לו לצאת לעבודה.

להלן יובאו הנ吐נים הנדרשים להכרעה בכללול.

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

2. נגד העורר ונאש נסף הוגש כתב אישום בו יוחסה להם רצח בכוונה תחילה (עבירה לפי סעיף 300(א)(2) יחד עם סעיף 29(ב) לחוק העונשין, התשל"ג-1977).

3. על פי עובדות כתב האישום, בסמוך לחצות הלילה שבין התאריכים 18.04.2004-19.04.2004 העורר והנאשם 2 הגיעו לדירה (להלן: הדירה) בה שהה באותו הזמן דורון סרובי ז"ל (להלן: המנוח), כשהם מצודים בסיכון. לאחר שהעורר והנאשם 2 נכנסו לדירה, הם פנו אל החדר בו המנוח ישן, שם הם תקפו אותו בצוותא חדא בעבירות, שיספו את גרכנו ודקרו אותו בחזה, וזאת, על פי האמור בכתב האישום, בכוונה לגרום למותו. לאחר מכן העורר והנאשם 2 עזבו את המקום והסתתרו למשך תקופה ממושכת. כתוצאה מהמעשים המתוארים בכתב האישום המנוח אושפץ במצב אנוש בבית החולים, כאשר הוא סובל מחתך צווארו באורך של 5 ס"מ, שחרר את קנה הנשימה כמעט לחולטי, ומפציע דקירה בצד שמאל של חזהו. באותו יום, בתאריך 12.09.2004 המנוח נפטר מפציעו.

4. החקירה בעניינו של העורר והנאשם 2 נפתחה בסמוך לאיורים האמורים בשנת 2004, ואולם הוחלת לסגור אותה מחוסר ראיות. בשנת 2012 החלה החקירה מחדש כתוצאה בעקבות הסכם עם עד מדינה שמסר עדויות מפורטת בתיקים שונים.

בתאריך 03.07.2015, הוגש כתב האישום הנ"ל נגד העורר והנאשם 2, ובז בבד הוגשה בקשה לעזרם עד לתום ההליכים המשפטיים. הדיון בבקשת נדחה מספר פעמים לבקשת הצדדים, ומעצרו של העורר הוארך על ידי בית המשפט המחויז הנכבד עד להחלטה בבקשתה.

5. בתאריך 31.08.2015, ולאחר קיומם דיון בבקשתה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים - בית המשפט המחויז הנכבדקבע כי קיימות ראיות לכואורה לביצוע המעשים המתוארים בכתב האישום על ידי העורר, ואולם סבר כי עצמתן של הראיות האמוריות מכורסמת כرسום ממשי עקב קיומה של הودעת מדויב מסויימת, המuibה על התשתית הראיתית הנטענת. כן צוין כי יש ליתן את הדעת בזמן הרוב שחלף מעת ביצוע המעשים הנזכרים בכתב האישום, המקהה את המסוכנות הנטענת הנשkept מהעורר, ואת החשש לשיבוש הליכים, וכי בנסיבות, קיימת הצדקה לבחינת חלופת מעצר. לפיכך, בית המשפט המחויז הנכבד הורה כי שירות המבחן יכין תסקיר מעצר בעניינו של העורר, וזאת במטרה לבחון את אפשרות שחרורו והתנאים לכך.

6. בתאריך 16.09.2016, לאחר קבלת התסקיר, התקיים דיון בסוגיית שחרורו של העורר בתנאים. בהחלטה שניתנה לאחר הדיון האמור, בית המשפט המחויז הנכבד קיבל את המלצה של שירות המבחן, והורה לשחרר את העורר ל"מעצר בית" בבתו, וכן לאפשר לו לצאת לעבודתו, בפיקוחה של אשתו ומפקחים נוספים שישגלו על העורר בכל שעות היוםה. זאת, חרף התנגדותה של המשיבה לאפשר את יציאתו של העורר לעבודה, שהתבססה על כך שב特斯קייר הנ"ל צוין כי העורר הינו מניפולטיבי, וכי קיימں סיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות בעתיד, ובפרט בהתחשב בכך שהעדים בתייק הם תושבי עירו של העורר.

7. על החלטות הנ"ל מתאריכים 31.08.2015 ו-16.09.2015 הוגש עורך מטעם המדינה, שנדון בפני בתאריך 18.09.2015. לאחר שנשמעו טענות הצדדים ובעקבות העורתי, הצדדים הגיעו להסכמה לפיה - לאחר השלמת התנאים הנדרשים לכך על פי חוק סדר הדין הפלילי(סמכיות אכיפה – מעצרם), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרם) – העורר ישאה במעצר בפיקוח איזוק אלקטרוני, ואולם לא ניתן לעורר בשלב זה לצאת לעבודתו. כן הוסכם כי נוסף על הפיקוח האלקטרוני – העורר ימצא בפיקוח של המשמרנים שנקבעו בהחלטת בית המשפט המחויד הנכבד, וכי התנאים שהושתו עליהם בהחלטתו מתאריך 16.09.2015, כגון צו עיכוב היציאה שהושת עליון – ימשיכו לעמוד בתקופם (ראו: בש"פ 15/634).

8. במהלך שישה חודשים ממועד החלטתי הנ"ל העורר הגיע בקשה לביטול המעצר בפיקוח אלקטרוני, לרבות שחררו של העורר ל"מעצר בית" חלקו עם אפשרות לצאת לעבודתו. בתאריך 03.03.2016 בית המשפט המחויד הנכבד דחה את הבקשה האמורה, וקבע כי בעניינו של העורר – לא התקיימו התנאים הנדרשים לעזון חוזר, וכי לא חלף זמן ארוך וממושך די שצדיק את שינויים של התנאים בהם מצוי העורר.

ההחלטה זו היא מושא העורר שבפני.

טענות הצדדים בערר

9. לטענת העורר, בהחלטתי מתאריך 18.09.2015 נקבע כי ההסדר של מעצרו בתנאי פיקוח אלקטרוני הינו המתאים ביותר "בשלב זה", ולפיכך די בכך שחלפו שישה חודשים מעת שהוחלט כי הוא ירצה את מעצרו בדרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני כדי להצדיק עזון חוזר בבקשתו. בנוסף, העורר טוען כי רק לאחרונה הושלמה העברת חומר החקירה המרובים לידי ההגנה, וכי ההליך בתיק העיקרי צפוי להימשך זמן רב. גם מושם כך, לטענת ב"כ העורר, יש לבחון שנית את האפשרות שהעורר יצא לעבודתו. העורר טוען עוד כי קיימות שתי אפשרויות לשלבו במקום העבודה, וניתן לעשות כן או בדרך של קביעת חלונות פיקוח במעצר באיזוק אלקטרוני לשם יציאה לעבודה, או על ידי ביטול האיזוק האלקטרוני והעברתו לתנאי מעצר בדת Um Afsharot Ytsia LaAvoda.

10. בדיעון שהתקיים בפני בתאריך 27.03.2016 ב"כ העורר חזר על טיעוני העורר, תוך שימוש דגש על התמשכות ההלכים הצפיה בתיק העיקרי, ועל כך שבתקסיק המעצר הומלץ לאורר לצאת לעבודתו. ב"כ העורר טוען כי יש לאפשר לעורר "חלון פיקוח", כמשמעותו בסעיף 22(2) לחוק המעצרם לצורך יציאה לעבודה, שכן עסקיו של העורר קורסים בהעדרו.

11. המשיבה טענה מנגד כי דין העורר להידחות. לטענתה, לא ניתן לאורר לצאת לעבודתו בעוד הוא עצור בפיקוח אלקטרוני, וזאת, לשיטתה, הן בכלל, במישור המשפטי, והן בנסיבות המקירה הקונקרטי. מבחינה משפטית, המשיבה טוענת כי חוק המעצרם – איןנו מסביר יציאה לעבודה כאשר עסקינו במעצר בפיקוח אלקטרוני. לשיטתה, מעצר בפיקוח אלקטרוני הוא "דרגת ביניהם" בין מעצר אחורי סוג ובריח, לבין שחרור בתנאים, וממן אפשרות יציאה לעבודה נוגדת את תכליתו של מעצר זה. בנסיבות המקירה הנדונ – המשיבה טוענה כי האמור לעיל נכון שעת, שכן

העורר מבקש לצאת ולשהות במשך 14 שעות במקומות עבודתו, שהינו מקום ציבורי הומה אדם, ושבו אף התרחש הסכוסר שהוא ברקע האירועים הנטועים, מושאי כתב האישום. באשר לקצב ניהול ההליך, המשיבה צינה כי להערכתהדרשו כ-20 ישיבות הוכחות בתיק העיקרי.

12. בתאריך 29.03.2016, ב"כ העורר הגיש "בקשה לתוספת תשובה והתייחסות ביחס להערות ביהם"ש הנכבד וטייעון הפלקליטות". בבקשתו זו ב"כ העורר טוען כי מאז הדיון הנ"ל, בו הוסכם בין הצדדים על העברתו של העורר למעצר בפיקוח אלקטронני, חל CORSOM נוסף בריאות, ולטעמו, המצב הריאתי התחזק עוד לטובתו של העורר.

13. לשם השלמת התמונה יציין כי בתאריכים 14.04.2016- 05.05.2016 בא כוחו של העורר הגיש שתי בקשות נוספות לשם השלמת טענותיו בערר, ובאותם מועדים המשיבה מסרה את התנגדותה להשלמות אלו. לא ראוי לנכון להיענות לבקשתו אלו, וזאת מכיוון שמצאתו כי נסיבותו של המקלה הנדונ מילא אין אפשרות את קבלתו של העורר.

אפרת הדברים מיד בסמוך.

דין והכרעה

14. לאחר עיון מכלול החומר ושמיעת טיעוני בא-כוח הצדדים הגעתו לכלל מסקנה כי דין של העורר – להידחות. להלן יובאו הטעמיים למסקנה זו.

15. ראשית, אני סבור כי טענותיו של העורר אין מצדיקות עיון חוזר בהחלטתו של בית המשפט המחויזי הנכבד, שכן בנסיבות העניין, לא נתגלו עבודות חדשות, ולא חל בשלב זה שינוי מהותי בנסיבות, או עבר זמן ניכר מעת מתן ההחלטה המצדיק, לעת ההז, עיון חוזר בה (השו: סעיף 52(א) לחוק המעצרים). כדי שיערך עיון חוזר, יש להציב על שינוי דרמטי במערכת ראיות התביעה, ועל CORSOM מהותי ומשמעותי בה (ראו: בש"פ 8216/13 אוחזין נ' מדינת ישראל נ' טנסקי (30.1.2014); בש"פ 7260/13 מדינת ישראל נ' כיאל (18.11.2013); בש"פ 4786/12 מדינת ישראל נ' טנסקי (16.7.2012); בש"פ 5387/12 קרייאף נ' מדינת ישראל (16.7.2012)). אף העורר עצמה אינו טוען למעשה כי חל שינוי משמעותי זהה מאז העברתו למעצר בתנאי איזוק אלקטронני, ודומה עלי כי בנסיבות העניין, לא די בפרק הזמן שחלף, ככלצמו, כדי להצדיק עיון חוזר בהחלטה, שכן בקשה לעיון חוזר לא نوعה לשמש דרך לفتיחה מחודשת של החלטת המעצר הקודמת (ראו: בש"פ 5463/03 סימוב נ' מדינת ישראל, בפסקה 5 (25.6.2003); בש"פ 2274/02 עמרם נ' מדינת ישראל (18.3.2002)).

16. נוכח האמור לעיל, ומכיון שהגעתו לכלל מסקנה כי בנסיבות – לא קמה הצדקה לעיון חוזר, אין עוד צורך להכריע בשאלת המשפטית שהעלוי הצדדים, והוא האם ניתן להורות על חלונות פיקוח במעצר באיזוק אלקטронני לשם יציאה לעבודה.

למעלה מן הצורך ומלבדו לקבוע מסמורות בסוגיה זו, אצין כי אני סבור שהחוק המעצרים אכן קיימת האפשרות העקרונית לקבוע, במקרים החריגים המתאים לכך, חלונות יציאה לשם עובdotו של בגין. האמור לעיל עלול משולבם של סעיפים 22(ג)(2) ו-22(ד)(2), המורים כך:

"22. החלטת בית המשפט על מעצר בפיקוח אלקטרוני -

(1) יפרט בהחלטתו את כל אלה:

(א)...

(ב)...

(ג)(1)...

(ג)(2). חلون פיקוח יכול להיות לשם קבלת טיפול רפואי, טיפול נפשי או טיפול אחר נדרש למפקח, פגישה עם קצין מבון בהתאם להמלצת שירות המבחן, ולגביו מפקח שהוא קטן – גם לשם לימודים בבית ספר, יכול להיות לתכלית אחרת שהומליצה בתסקירות המעצר, או לתכלית חשובה אחרת, מטעמים שיירשםו;

(ד)...

(2) יקבע בהחלטתו כי אדם שנמצא מתאים וננתן את הסכמתו לכך, יהיה ערבות לקיום תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני כאמור בפסקה (1)(ג) -(ד), ואם נקבע חلون פיקוח לשם יציאה לעובודה או ללימודים של מפקח בגין – יקבע בית המשפט ערבות כאמור גם לעניין העמידה בתנאי חلون הפיקוח במקום העובודה או הלימודים" (ההדגשות שלי – ח"מ).

עם זאת, מובן כי אפשרות זו איננה הכלל, אלא שהיא תינתן במקרים יוצאי דופן שימצאו מתאים לכך, והדבר נתון לשיקול דעתו של בית המשפט, שיבחן, בנוסף לתוך התנאים הנדרשים בחוק המעצרים טרם שיקבע חلون פיקוח לשם יציאה לעובודה המבוקשת, האם "אורכו" של "חולון היציאה" המבוקש איננו פוגע בתכלית המעצר בפיקוח אלקטרוני ושלום הציבור, יתר על המידה, בהשוואה לגריעעה בזכותו של העציר.

17. ודוקן: איני סבור כי נסיבותו של המקירה הנדון אפשרות, שכן לעת חז'ו, קביעת "חלונות פיקוח" לשם יציאתו של העורר לעובודה. זאת בפרט בהתחשב בכך כי הלה היא ששחרורו נאשם במעשה רצח ממוקרי סורג ובريح "עשה רק במקרים נדירים, שכן עבירות הרצח היא עבירה המקינה חזקת מסווגת, אותה ניתן לשולח רק בנסיבות יוצאות דופן (ראו: בש"פ 8291/15 אבו צעילה נ' מדינת ישראל (15); בש"פ 3517/14 מדינת ישראל נ' גורבאן (25.5.2014); בש"פ 6888/13 דלו נ' מדינת ישראל (27.10.2013)).

18. אמנם, נכון נסיבותו של המקירה, הקרים בעוצמתן של הראות, והסתמם של הצדדים מתאריך 18.09.2015 – התאפשר לעורר לשחות בתנאי מעצר בפיקוח אלקטרוני, ואולם בשלב זה, ומכיון שטענת הקרים הנוסף בראיות נתענה בכלל, הרי מבלתיfür מהמעט מחייב של העורר – לא מצאת מקום להקל הקלה נוספת בתנאי מעצרו של העורר ולאפשר לו לשוב למקום עובdotו. זאת בפרט בהתחשב בכך שחרף המלצה שירות המבחן לאפשר לעורר לצאת לעובdotו – התסקיר בעניינו של העורר לא היה חיובי לחלווטין, ונאמר בו כי קיים סיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות בעתיד. האמור לעיל נכון ביתר שאת בהתחשב בכך שכאמור, העדים בתיק הם תושבי עירו של העורר, וכי במקום בו

העורר מבקש לחזור ולעבוד – התרחש הסכוסר שעמד ברקע האירועים, מושא כתוב האישום (השוו: בש"פ 9129/15 מדינת ישראל נ' קופר (05.01.2016)).

19. כאמור, העורר היה מצוי בחודשים במעצר מאז הגשת כתב האישום נגדו ועד שהוא הועבר למעצר בתנאי פיקוח אלקטронני, והוא שווה במסגרת זו כ-7 חודשים נוספים. לפיכך, במידה ולא ישתנו הנסיבות קודם לכך – סוגיות מעצרו ותנאייה תוכל להיבחן בשנית בהתאם התקופה הננקובה בסעיף 61(א) לחוק המעצרים לגבי מי שהוא נתן במעצר בפיקוח אלקטронני, אם תתבקש הארצת מעצרו מכח סעיף 62(א) לחוק האמו.

ניתנה היום, ז' באיר התשע"ו (15.5.2016).

ש י פ ט